

WIEDZA KLUCZEM DO ZRÓWNOWAŻONEGO BUDOWNICTWA – ZA NAMI POLSKA EDYCJA SUSTAINABLE CONSTRUCTION TALKS BY SAINT-GOBAIN!

W dniach 22 i 23 kwietnia w budynku Varso w sercu Warszawy odbywał się Szczyt Klimatyczny TOGETAIR 2024. Drugiego dnia po raz pierwszy w Polsce miała miejsce debata Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, która zebrała grono cenionych ekspertów z branży budowlanej, dyskutujących o roli zrównoważonego budownictwa. Nie zabrakło ciekawych spostrzeżeń i wniosków. Premierowo przedstawiony został także raport „Barometr Zrównoważonego Budownictwa”, opracowany przez Grupę Saint-Gobain we współpracy z CSA Institute, który rzuca ciekawe światło na poziom świadomości społecznej na temat wpływu architektury na środowisko.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain

Wyzwania związane z globalnym ociepleniem sprawiają, że zrównoważony rozwój przedsiębiorstw stał się nieodłącznym elementem ich strategii na drodze do zielonej transformacji gospodarki i lepszej przyszłości planety. Jako pretendent do bycia liderem w dziedzinie zrównoważonego budownictwa, Grupa Saint-Gobain promuje znaczenie współpracy międzysektorowej oraz konieczność dzielenia się wiedzą z zakresu odpowiedzialnego biznesu. Aby nadać swoim

ambicjom konkretną formę, firma w 2023 r. zainicjowała specjalny obszar działalności nazwany „The Sustainable Construction Observatory”, którego filarami są trzy istotne elementy: Barometr Zrównoważonego Budownictwa, Magazyn „Constructing Sustainable Future” oraz innowacyjna formuła prowadzenia debaty publicznej Sustainable Construction Talks. To właśnie dzięki temu Grupa może lepiej identyfikować i komunikować obszary, na których należy skupić wysiłki, aby skutecznie kształtować strategię biznesowe oparte na rzetelnych danych i analizie.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, na zdjęciu: od lewej Przemysław Białkowski, Agnieszka Kalinowska-Sołtys, Joanna Czynsz-Piechowiak, Kamil Wiśniewski, Henryk Kwapisz, Hubert Bukowski.

– *Saint-Gobain Sustainable Construction Talks to dla nas szczególne wydarzenie, ponieważ w Polsce odbywa się po raz pierwszy. Grupa Saint-Gobain obrała swój cel nadrzędny, który brzmi „Making the world a better home”, a wszyscy nasi pracownicy każdego dnia działają, żeby ten cel realizować. Jedną ze składowych jest odpowiedzialność społeczna, dlatego uczestniczymy w szczytach klimatycznych, takich jak TOGETAIR 2024, by dzielić się swoim doświadczeniem i wiedzą z opinią publiczną – wyjaśnia Michał Ciesielski, dyrektor marki, komunikacji i cyfryzacji Saint-Gobain w Polsce i Ukrainie, zapowiadając panel dyskusyjny Grupy.*

– *Saint-Gobain Sustainable Construction Talks to nowy, międzynarodowy format, w którym – jako lider zrównoważonego i lekkiego budownictwa – pragniemy zapraszać wybitne autorytety do dyskusji na temat, w jaki sposób branża budowlana może neutralizować swój negatywny wpływ na środowisko naturalne. (...) Wcześniej spotkania Sustainable Construction Talks odbyły się w Dubaju (podczas zeszłorocznego szczytu klimatycznego COP28), Nowym Jorku i Paryżu. Grupa Saint-Gobain działa obecnie w 76 krajach i zatrudnia blisko 170 000 pracowników na całym*

świecie. W Polsce w 25 zakładach przemysłowych i biurach pracuje ponad 7300 osób. Dlatego jest mi niezmiernie miło, że kolejne Sustainable Construction Talks odbywają się właśnie tu – w Warszawie – precyzuje Joanna Czysz-Piechowiak, Prezes Grupy Saint-Gobain w Polsce i Ukrainie.

Omówienie wyników raportu „Barometr Zrównoważonego Budownictwa”, Henryk Kwapisz, dyrektor ds. relacji instytucjonalnych Saint-Gobain w Polsce.

Premiera „Barometru Zrównoważonego Budownictwa”

Ważnym elementem Sustainable Construction Talks było przedstawienie wyników tegorocznego „Barometru Zrównoważonego Budownictwa” – badania Grupy Saint-Gobain prowadzonego we współpracy z CSA Institute, którego ideą jest weryfikacja pulsu zrównoważonego budownictwa na świecie oraz poziomu świadomości społecznej na ten temat. W tym celu firma zaprosiła reprezentantów branży, stowarzyszeń czy studentów z całego świata do wypełnienia specjalnej ankiety. Poprzez odpowiednie zidentyfikowanie obszarów działań, na których skupiają się wysiłki sektora budowlanego i przemysłowego oraz zmierzenie postępu w tym zakresie, możemy zobaczyć globalny obraz rozwoju branży w kierunku uzyskania neutralności klimatycznej w 2050 roku. Badanie pozwoliło również sprecyzować oczekiwania i trendy niezbędne do spełnienia tego celu. Wyniki pierwszego „Barometru” z 2023 roku potwierdziły, że zrównoważone budownictwo uważane jest za priorytet w głównych regionach świata. W drugiej edycji zwiększono zasięg badań do 22 krajów, w tym Polski, a liczba respondentów wynosiła 1760 osób.

Tegoroczne wyniki wskazują, że 87% ankietowanych na świecie zna koncepcję zrównoważonego budownictwa – większość z nich kojarzy to zagadnienie z efektywnością energetyczną, pojęciem zeroemisyjności lub wykorzystaniem „materiałów ekologicznych” – rozumianych jako takie, które w jak najmniejszym stopniu szkodzą środowisku. Drugim ważnym wnioskiem płynącym z sondażu

jest fakt, że znacząca część respondentów widzi potrzebę pilnego działania w zakresie zrównoważonego budownictwa, ale to działanie powinno być bardziej świadome i wymaga określonej współpracy. By przyspieszyć ten proces, opiniodawcy sugerują m.in. zwiększanie świadomości obywateli oraz przekonywanie ich, że zrównoważone materiały i systemy mają wyższą wartość. Badanie wykazało również wzrost wiedzy ankietowanych na omawiane tematy w stosunku do 2023 roku. Większość profesjonalistów uważa, że są zaangażowani obecnie w działania na rzecz zrównoważonego budownictwa – dla wielu z nich ważne są także zobowiązania dostawców w tym zakresie. Warto jednak podkreślić, że polscy studenci – czyli pokolenie, które zajmie się tworzeniem architektonicznej przyszłości – wciąż nie czują się dostatecznie zaznajomieni z tak ważnym dla człowieka i klimatu zagadnieniem. Wielu przepytanych stwierdza, że w trakcie studiów nie zetknęło się z tematem zrównoważonego rozwoju, a większość z nich sądzi, że wiedza na temat zrównoważonego budownictwa nie jest przewagą w otrzymaniu pracy, podczas gdy studenci z Afryki i Azji uważają, że fakt wykszolenia w tym zakresie może być decydujący w budowaniu kariery zawodowej.

– Polacy są dość pragmatyczni. Być może studenci, odpowiadając na pytanie, czy wiedza w zakresie zrównoważonego budownictwa pomoże im w zdobyciu pracy – również podchodzą do tego pragmatycznie, sądząc, że w zdobyciu pracy bardziej pomagają umiejętności dotyczące sztucznej inteligencji niż zrównoważonego budownictwa. A zatem klucz do sukcesu tkwi we wspólnym działaniu, w promocji i w nauczaniu młodych kadr – komentuje Henryk Kwapisz, dyrektor ds. relacji instytucjonalnych Saint-Gobain w Polsce, omawiający wyniki „Barometru”.

Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółami przeprowadzonego badania: https://www.saint-gobain.pl/sites/mac3.saint-gobain.pl/files/2024-04/SAINT-GOBAIN_BAROMETER_2024.pdf.

Debata o istocie zrównoważonego budownictwa – skrót

Główną część Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain stanowiła debata, w której udział wzięli Alicja Kuczera, dyrektor zarządzająca Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego, Aleksandra Stępiak, Członek Zarządu Stowarzyszenia Fala Renowacji, Agnieszka Kalinowska-Sołtys, prezes Stowarzyszenia Architektów Polskich, członek zarządu i partner w APA Wojciechowski Architekci, Hubert Bukowski, dyrektor ds. badań z Instytutu Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju INNOWO oraz Kamil Wiśniewski, prezes Akademii Zdrowego Budownictwa, członek zespołu Polskiego Instytutu Budownictwa Pasywnego. Panel moderował Przemysław Białkowski, dziennikarz Polsat News.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, moderator panelu – Przemysław Białkowski, dziennikarz Polsat News.

Rozmowę o istocie zrównoważonego budownictwa rozpoczęło pytanie na temat tego, kiedy mieszkańcy mogą mieć gwarancję, że dany budynek jest zrównoważony oraz w jaki sposób odróżnić takie inwestycje.

– Budynek zrównoważony to budynek oszczędny, komfortowy i zbudowany w poszanowaniu środowiska naturalnego – zaznaczyła na wstępie Alicja Kuczera. – To trzy cechy, które muszą jednocześnie być przymiotami takiego budynku – pamiętajmy: planeta, człowiek, ekonomia. (...) Certyfikacje wielokryterialne, czyli systemy oceny budynków, poświadczają, czy dany obiekt jest rzeczywiście zrównoważony. PLGBC prowadzi bazę budynków certyfikowanych w Polsce. Na przełomie marca i kwietnia 2024 roku mamy już 38,5 mln m² certyfikowanej powierzchni – co przekłada się na 2035 obiektów. Jest kilka różnych certyfikatów wielokryterialnych, mówiących o podobnych kwestiach, czyli efektywności energetycznej, materiałach, lokalizacji, jakości środowiska wewnętrznego, bioróżnorodności. Wszystkie zajmują się tymi aspektami – jest to brytyjski BREEAM, amerykański LEED i WELL, polski certyfikat Zielony Dom czy certyfikat francuski HQE.

Badania dynamiki rozwoju zrównoważonego budownictwa w Polsce potwierdzają, że sam proces jest stabilnie rosnący. Okazuje się, że na przełomie roku pojawiły się 2 mln certyfikowanej powierzchni w Polsce. Mimo że rok wcześniej było to ponad 7 mln, w tym roku przybyło ponad 400 budynków certyfikowanych, podczas gdy w 2023 roku było ich niecałe 300. Oznacza to, że zaczęto certyfikować dużo mniejsze objekty, co jest dobrym sygnałem dla całego sektora.

W dyskusji nie zabrakło też odniesienia się do kwestii modernizowanych obiektów.

– Trzeba myśleć długofalowo i pod tym kątem oceniać wartość architektury. Należy projektować nie tylko z myślą o tymczasowym użytkowniku – w perspektywie 10–15 lat, ale o całym cyklu życia budynku (...) – by ktoś chciał go później wykorzystać za 20, 40 czy 100 lat. Budynki muszą być gotowe na przyszłość, a my musimy ją trochę przewidywać – mówi Hubert Bukowski.

Dalsza część dyskusji podążyła w kierunku edukacji. Kamil Wiśniewski podkreślił, że jako osoba odpowiedzialna za kształcenie z zakresu realizacji i projektowania budynków o najwyższych standardach energetycznych, dostrzega, że od dwóch lat ilość sektorów, które zostały uruchomione w celu uzupełniania wiedzy pod kątem programów pomocowych i finansowania dla tego typu obiektów jest obiecująca. Dodatkowo szkoleni są nie tylko studenci, ale też osoby z sektora finansowego czy sektora odpowiedzialnego za wprowadzanie materiałów bezpośrednio na rynek. Ważną wątpliwością okazuje się jednak pytanie – na ile to, że ktoś słyszał o zrównoważonym budownictwie, sprawia, że faktycznie rozumie to zagadnienie. Edukacja w tym zakresie wymaga więc interdyscyplinarnego podejścia od wszystkich uczestników budowy.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, na zdjęciu: od lewej Alicja Kuczera, Aleksandra Stępiak, Agnieszka Kalinowska-Sołtys, Hubert Bukowski, Kamil Wiśniewski.

– Od architektów oczekuje się, że będziemy przewidywać przyszłość. W rzeczywistości to, co dzisiaj projektujemy, za dwa lata będzie budowane, za cztery, pięć lat oddawane do użytkowania, a my mamy wielką nadzieję, że za kilkadziesiąt lat nasze obiekty nadal będą funkcjonowały i nie będą wyburzone, a wbudowany ślad węglowy zdąży się zbilansować – stwierdziła Agnieszka Kalinowska-Sołtys. – Piętnaście lat temu, gdy uczyliśmy się tematów certyfikacji i szkoliliśmy swój zespół architektów, inwestorów komercyjnych ten temat nie interesował – była to dla nich ciekawostka. Czuliśmy, że to wartość dodana do naszej pracy i może to podnieść wartość projektów. Cztery lata później inwestorzy wracali i prosili o przerobienie pomysłów w zgodzie z danym certyfikatem. Należy pamiętać, że budynek też jest biznesem – ma zarabiać, mimo że ma

być przyjazny, zdrowy, zużywać mało energii czy mało wody. Certyfikaty to narzędzie poprawiające jakość, trwałość, ale jednocześnie ograniczające koszty utrzymania i eksploatacji.

Ważnym punktem debaty okazał się apel do uczelnianych władz w odniesieniu do faktu, że polskie kształcenie młodych architektów nie podąża za poziomem światowym. Agnieszka Kalinowska-Sołtys podzieliła się przemyśleniem z perspektywy wykładowcy, który przekazuje treści interesujące dla studentów, łaknących nowości z branży na poziomie międzynarodowym, podczas gdy znacząca część dydaktyków wciąż sceptycznie podchodzi do tematu zrównoważonego budownictwa i zmian klimatycznych.

– Problem wymaga znaczącego zaktualizowania wiedzy u wszystkich – dodał Kamil Wiśniewski. – To też pewien problem związany z brakiem na ten cel środków, czasu, czy być może z tym, że osoby, które uczestniczą w procesie edukacji powinny bezwzględnie podążać za wszystkim, co dziś jest aktualne, ponieważ za chwilę będzie obligatoryjne. Na ten moment nie spotkałem się z żadną uczelnią, która miałaby kierunkowe studia uczące wyłącznie tych zakresów, które są oparte w 100% o aktualną wiedzę, narzędzia, rozwiązania, komponenty, sposoby ich dobierania, podejścia do modernizowanych budynków. To kwestie, które wymagają przemodelowania całego systemu edukacji, gdzie słowa „zrównoważony” czy „o najwyższym standardzie” lub „bezpieczeństwo fizyki budowli” powinny być na pierwszym miejscu. To rzeczy, które z mojego punktu widzenia są jeszcze przed nami.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, na zdjęciu: od lewej Hubert Bukowski, Kamil Wiśniewski.

Jak słusznie podsumowała Aleksandra Stępnia – wiedza powinna być aktualizowana u wszystkich – studentów, projektantów, ale również firm wykonawczych czy instalatorów. Z uwagi na to, że na rynku cyklicznie pojawiają się nowości produktowe i nowe technologie, wszyscy uczestnicy sektora

powinni być na bieżąco, a dobrym sposobem na to jest praktyka – np. praktyczne prace dyplomowe wykonywane przez studentów na polskich uczelniach.

– *Nawiązując do „Barometru Zrównoważonego Budownictwa”, może studenci faktycznie dobrze oceniają rzeczywistość, a to ocena całości rynku jest zbyt optymistyczna – zauważa Hubert Bukowski. – Wydaje mi się, że studenci mogą oceniać racjonalnie stan obecny, natomiast reszta prezentuje coś, co się nazywa „say-do gap”, czyli luka między tym, co deklaruję a tym, co robię. Może chcemy widzieć siebie jako bardzo pozytywnych, zaangażowanych ekologicznie – jako osoby, które starają się zmniejszać wpływ na środowisko, społeczeństwo, gospodarkę, a de facto trudno jest nam wdrożyć te konkretne narzędzia: cyrkularność, efektywność energetyczną itd. – przede wszystkim dlatego, że ekosystem gospodarczy nam nie sprzyja.*

Według Alicji Kuczery edukacja jest procesem dobrowolnym, dlatego tak ważne są narzędzia i sposób komunikowania, by pokazać wszystkim uczestnikom sektora, że wiedza, którą powinni mieć, jest tym, czego pragną. Należy podkreślać, że bez zaktualizowanych wiadomości na temat zrównoważonego rozwoju na rynku pracy za kilka lat dzisiejsi specjaliści będą już nieadekwatni. Nie można pomijać faktu, że budynki spełniające standardy i oczekiwania są nie tylko korzystniejsze dla środowiska, ale także zyskują wyższą wartość rynkową – i to też należy uświadamiać branży i społeczeństwu.

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain, na zdjęciu: od lewej Alicja Kuczera, Aleksandra Stępiak.

– *Pozostaje kwestia dostrzeżenia, że na rynku jest ogromna luka dla firm, które zechcą się wyspecjalizować w projektowaniu realizacji i doradztwie właśnie w takich budynkach [autonomicznych], czyniąc jednocześnie bardzo dużo dobrego, ratując mnóstwo budżetów domowych i powodując, że te budynki będą realizowane raz i więcej na przestrzeni czasu nie będzie potrzeba ich modernizować – podsumowuje Kamil Wiśniewski.*

W ostatniej części debaty poruszono problem dostępności surowców i zarządzania odpadami. Hubert Bukowski odniósł się do nowopowstałego raportu „Odzysk materiałów budowlanych: możliwości i wyzwania” opracowanego przez Saint-Gobain i INNOWO. Alicja Kuczera dodała, że najważniejsze jest to, by nie doprowadzić do powstawania odpadów, dlatego przemysłenie użytkowania i budowania obiektów jest bardzo istotne.

– Podam jeden przykład – piasek, materiał budowlany. Pełno pustyń, wydawałoby się, że piasku mamy pod dostatkiem – ale nie piasku, który jest używany w budownictwie. Obecnie 70% zasobów piasku budowlanego zostało już wykorzystane. Proszę sobie wyobrazić, że drapacz chmur Burdż Chalifa w Dubaju otoczony pustyniami importował 7 mln ton piasku z Australii, przewożąc to kontenerowcami, które wyemitowały 3000 ton CO₂. To pokazuje, jak ważne jest dbanie o zasoby, o zatrzymywanie jak najdłużej w obiegu tego, co mamy – komentuje Alicja Kuczera.

Dyrektor Zarządzająca Polskiego Stowarzyszenia Budownictwa Ekologicznego zauważa również, że w odniesieniu do budowli historycznych, które tworzone z myślą „built to last”, należy dobrze przeanalizować procesy konstrukcyjne, by nie generować niepotrzebnych kosztów, emisji czy odpadów, których – jak dodaje Agnieszka Kalinowska-Sołtys, z roku na rok będzie tylko przybywać.

Refleksje płynące z dyskusji okazały się różnorodne. Przede wszystkim podkreślano, że droga do osiągnięcia neutralności klimatycznej jest długa i wyboista – choć nie zatrzymamy zmian klimatycznych, branża budowlana robi wszystko, by je spowolnić. Prócz tego, że zrównoważone budynki muszą spełniać określone standardy, powinny też podążać za mega trendami i adaptować się do postępujących zmian. Przede wszystkim jednak należy stworzyć popyt na obiekty zrównoważone, ale by było to osiągalne, niezbędna jest interdyscyplinarna wiedza, która pomoże określić, co mieści się w kanonie zrównoważonego budownictwa, a co poza ten kanon wykracza.

Jedno jest pewne – zrównoważone budownictwo wymaga konsekwentnych działań człowieka dla człowieka. Chęć współpracy potwierdza, że środowisko i dobrostan ludzi są ze sobą połączone. Właśnie dlatego Grupa Saint-Gobain na różne sposoby próbuje budować społeczną świadomość, co poświadczają niedawno wydane publikacje – „Termokompendium” krok po kroku wyjaśniające, jak efektywnie przeprowadzić modernizację domu, by było to optymalne i korzystne finansowo, czy raport o odzysku materiałów budowlanych, który został opracowany przez Grupę we współpracy z instytutem INNOWO i stanowi kompendium wiedzy na temat recyklingu oraz nowelizacji ustaw w świecie odpadów budowlanych, a jednocześnie przekazuje wskazówki, w jaki sposób konstruować bez generowania odpadów. By być na bieżąco z postępem w branży, Saint-Gobain zachęca do śledzenia magazynu online „Constructing a sustainable future”, z którego wszyscy zainteresowani mogą czerpać wiedzę i nowinki w branży, ale też w którym eksperci mogą zamieszczać swoje przemyślenia na temat zrównoważonego budownictwa. Wszystkie osoby zainteresowane publikacją artykułu w magazynie zapraszamy do kontaktu z Działem Komunikacji Saint-Gobain w Polsce.

Szczyt Klimatyczny TOGETAIR 2024, budynek Varso, Warszawa.

Barometr Zrównoważonego Budownictwa: https://www.saint-gobain.pl/sites/mac3.saint-gobain.pl/files/2024-04/SAINT-GOBAIN_BAROMETER_2024.pdf

Raport „Odzysk materiałów budowlanych: możliwości i wyzwania”: https://www.saint-gobain.pl/sites/mac3.saint-gobain.pl/files/2024-04/Raport_Saint-Gobain-Innowo-Odzysk-materialow-budowlanych.pdf

„Termokompedium”: <https://www.saint-gobain.pl/solutions/termokompedium>

Magazyn online „Constructing a sustainable future”; <https://www.constructing-sustainable-future.com/en/home/>

Sustainable Construction Talks by Saint-Gobain można obejrzeć na stronie: <https://www.youtube.com/watch?v=ikxLX7OLibg> (czas 2:45:00)

O Saint-Gobain

Saint-Gobain, światowy lider w dziedzinie lekkiego i zrównoważonego budownictwa, tworzy, produkuje i dystrybuje materiały oraz usługi dla rynku budowlanego i przemysłowego. Zintegrowane rozwiązania w zakresie renowacji budynków publicznych i prywatnych, lekkiego budownictwa oraz dekarbonizacji budownictwa i przemysłu są opracowywane w procesie ciągłej innowacji i zapewniają zrównoważony rozwój i efektywność. Zobowiązanie Grupy wyrażone jest w jej celu nadrzędnym: “MAKING THE WORLD A BETTER HOME”.

WARSZAWA

INFORMACJA PRASOWA

26 kwietnia 2024

Wartość sprzedaży w 2023 roku: 47,9 mld EUR.

160 000 pracowników w 76 krajach.

Firma podjęła zobowiązanie do osiągnięcia neutralności węglowej do 2050 roku.

Więcej informacji o Saint-Gobain można znaleźć na naszej stronie: www.saint-gobain.pl

Dodatkowe informacje:

Michał Ciesielski, dyrektor marki, komunikacji i cyfryzacji

michal.ciesielski@saint-gobain.com

Monika Mazurek-Skrzekowska, kierownik marki i komunikacji

monika.mazurek@saint-gobain.com